

Q&A Wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

3 december 2020

VNG Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

3 december 2020

Inhoud

Algemeen	3
Gegevensuitwisseling ten behoeve van vroegsignalering	5
Gegevensuitwisseling ten behoeve van besluit toegang en plan van aanpak.....	10
Termijnen.....	11
Beschikking tot toelating schuldhulpverlening.....	13
Mandateren van besluiten en machtiging bij de uitvoering van feitelijke handelingen	14
Klachtafhandeling	15
Registratie beschikking bij het BKR	16

Algemeen

Waarom wordt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) gewijzigd?

De wijziging van de Wgs dient twee doelen, namelijk:

1. Betere ontsluiting van persoonsgegevens als middel om schuldhulpverlening effectiever te maken; Voor schuldhulpverlening is veel informatie nodig over de (financiële) situatie van de inwoner.
2. Vroegsignalering als wettelijke taak verankeren in de wet en gegevensuitwisseling tussen woningverhuurder en de gemeente, met als doel vroegsignalering, mogelijk maken.

Daarnaast wordt de toegang van zelfstandigen tot de schuldhulpverlening verduidelijkt.

Wat wijzigt er precies?

De huidige Wgs gaat ervan uit dat inwoners zelf informatie aanleveren, zodat de gemeente hier vervolgens een plan van aanpak voor schuldhulpverlening mee kan maken. Deze inlichtingenplicht, zoals verankerd in artikel 6 Wgs, werkt vertragend en leidt tot langere wacht- en doorlooptijden. Om die reden is in de wijziging opgenomen dat schuldhulpverleners eenvoudig zelf digitale informatiebronnen kunnen raadplegen, zoals bijvoorbeeld gegevens over schulden, salaris en andere inkomsten.

Daarnaast komt er een 'Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening' waarin signalen beschreven worden op basis waarvan schuldhulpverleners uit eigen beweging een intakegesprek moeten aanbieden aan inwoners met schulden.

Wanneer treedt de Wet in werking?

Per 1 januari 2021 treedt de wet in werking.

Raakt de gewijzigde Wgs nog andere wetten?

Op 1 januari 2021 treedt ook het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening in werking. In dit Besluit worden de signalen aangewezen, die aanleiding zijn voor een college om uit eigen beweging schuldhulpverlening aan te bieden.

De gewijzigde Wgs raakt ook de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbbv). In het plan van aanpak Wgs (artikel 4a) moet de gemeente ook de berekening van de toegepaste BVV opnemen. In dat kader moet de gemeente de toegepaste BVV kunnen berekenen. Documenten over de Wvbbv zijn te vinden op onze [website](#).

Moet ik een DPIA uitvoeren voor de Wgs? Zo ja, zijn hier voorbeelden van?

De VNG publiceert een algemene effectbeoordeling. Gemeenten dienen vervolgens te toetsen of de eigen werkwijze erg afwijkt van hetgeen in de algemene effectbeoordeling wordt gesteld. In gevallen zal dit betekenen dat gemeenten zelf een (aanvullende) DPIA dienen uit te voeren.

Waar kan ik meer informatie vinden over de wijziging van de Wgs?

Om gemeenten te ondersteunen bij de voorbereidingen van het implementeren van de wijziging Wgs, heeft de VNG verschillende documenten opgesteld die voortdurend worden bijgewerkt. Deze zijn te raadplegen op onze [website](#).

Waar kan ik terecht met vragen?

Vragen kunnen worden gesteld via schulden@vng.nl en via 070 – 373 82 32.

Gegevensuitwisseling ten behoeve van vroegsignalering

Waarom wordt vroegsignalering expliciet als taak van gemeenten opgenomen? Gemeenten deden dit toch al?

In de huidige Wgs is vroegsignalering niet expliciet als taak opgenomen. Hierdoor ontstaat spanning met de Algemene Verordening Gegevensbescherming wanneer schuldhulpverleners persoonsgegevens willen gebruiken die zij van schuldeisers ontvangen. Deze juridische onzekerheid is een belemmering voor gemeenten om te investeren in of het opschalen van vroegsignalering. Dit is een onwenselijke situatie, omdat uit de praktijkervaringen blijkt dat contact met inwoners met schulden in een vroeg stadium positief uitwerkt. Door vroegsignalering expliciet als wettelijke taak op te nemen, wordt de spanning met de AVG weggenomen. Zo ontstaat voor gemeenten de wettelijke grondslag voor het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens voor dit doel en kunnen gemeenten uit eigen beweging hulp aanbieden.

Hoe verhouden bestaande convenanten vroegsignalering zich tot de wetwijziging? En tot het landelijke convenant?

Een gemeente verbindt zich pas aan het Landelijke convenant Vroegsignalering wanneer de gemeente deze ondertekent. Tot die tijd blijven bestaande convenanten van kracht, mits deze voldoen aan de wetwijziging. Het is dus belangrijk om de huidige convenanten te toetsen aan de wetwijziging en waar nodig te actualiseren.

Welke signalen mogen gemeenten ontvangen?

In het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening en in de Memorie van toelichting Wgs (hierna: het Besluit) zijn zes signalen aangewezen, die het college mag ontvangen om uit eigen beweging schuldhulpverlening aan te bieden:

1. Achterstand betalen huur;
2. Achterstand betalen drinkwater;
3. Achterstand betalen zorgverzekering;
4. Achterstand betalen elektra;
5. Achterstand betalen gas;
6. Achterstand betalen warmte.

Het door kunnen geven van huurachterstanden is aan te merken als een nieuw signaal. De andere aangewezen gegevens sluiten aan op de bestaande regelingen voor energie, water en zorgverzekering.

Signalen van gemeentebelastingen vallen niet onder de in het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs) aangewezen signalen en mogen in het kader van de Wgs daarom niet worden uitgewisseld. Het is voor gemeentebelastingen wel mogelijk intern door te verwijzen naar schuldhulpverlening. Dit doen zij door de inwoner te wijzen op de hulp die de gemeente kan bieden bij schulden en ze naar de juiste contactpersoon/het juiste loket te verwijzen.

Vallen particuliere verhuurders straks ook onder de Wgs?

Ja, het Besluit regelt, dat woningverhuurders betalingsachterstanden melden bij gemeenten als het hen niet lukt de huurachterstand te incasseren. Dit kunnen zowel particuliere woningverhuurders zijn als woningcorporaties. Verhuurders dienen voorafgaand aan het verstrekken van de gegevens aan de gemeente ook een maatschappelijk verantwoorde incasso hebben gevoerd. Dit houdt in, dat de verhuurder ten minste eenmaal een schriftelijke herinnering heeft gestuurd, zich heeft ingespannen om in persoonlijk contact te treden met de inwoner en hem heeft gewezen op de mogelijkheden voor schuldhulpverlening. Op dit moment wordt met twee overkoepelende organisaties van particuliere verhuurders, Vastgoedbelang en IVBN, gesproken over aansluiting op het Landelijke convenant.

Mogen betaalachterstanden van de lokale belastingen ook doorgezonden worden aan schuldhulpverlening?

Betaalachterstanden op de lokale belastingen zijn niet als vroegsignaal aangewezen in het Besluit. De reden hiervoor is dat inwoners met een dergelijke betaalachterstand al intern bekend zijn bij gemeenten. Deze inwoners dienen via een maatschappelijk verantwoorde incasso richting schuldhulpverlening doorgeleid te worden door ze in diverse vormen van klantcontact naar schuldhulpverlening te verwijzen.

Kunnen er nieuwe vroegsignalen bijkomen?

Het ministerie heeft aangegeven ruimte te behouden om te experimenteren en te innoveren met vroegsignalen. De mogelijkheid is gecreëerd om bij ministeriele regeling signalen voor een periode van 5 jaar aan te wijzen die door één of enkele gemeenten samen met de betrokken schuldeisers worden getest op het bereiken van inwoners met problematische schulden. Op dit moment onderzoekt het ministerie met enkele gemeenten en banken als experiment of signalen van hypotheekachterstanden en gemeentebelastingen kunnen worden toegevoegd.

Welke termijnen gelden er voor de vroegsignalen? Hoe oud mag/moet de achterstand zijn en hebben we hier als gemeente nog invloed op?

Er zijn bewust geen termijnen opgenomen, omdat dit de vrijheid om een effectieve aanpak te kiezen onnodig inperkt. In de wijziging van de Wgs is de opdracht opgenomen, dat gemeenten samenwerken met schuldeisers. Onderdeel van die samenwerking is het maken van afspraken omtrent de termijnen.

Waar bestaan contactgegevens uit bij vroegsignalen? Welke gegevens mogen aangeleverd worden bij een vroegsignaal? Hoe komen wij aan de contactgegevens voor een gerichte aanpak voor vroegsignalering?

Regelmatig wordt de vraag gesteld of e-mailadressen en telefoonnummers mogen worden meegeleverd vanuit de vaste lasten partijen die vroegsignalen afgeven aan gemeenten. In het Bgs en de diverse Regelingen die de grondslag geven voor schuldeisers om de gegevens te verstrekken, wordt gesproken over contactgegevens. Dit kan – mits bekend - breder zijn dan alleen NAW-gegevens. Schuldeisers die vroegsignalen mogen afgeven kunnen dus ook telefoonnummers en emailadressen verstrekken indien deze bekend zijn.

De in het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening aangewezen zes signalen voor vroegsignalering zijn ieder op zichzelf een adequate indicatie dat de eerste levensbehoeften worden bedreigd. Welke eisen worden aan deze signalen gesteld, wat verstaan we onder 'sociale incasso'?

Voordat een vroegsignaal naar de gemeente kan worden verstuurd dient de crediteur:

- ten minste één schriftelijke betalingsherinnering te verstuurd te hebben;
- zich te hebben ingespannen om in persoonlijk contact treden met de klant (telefonisch, aan de deur of aan de balie), en
- de klant met betalingsachterstanden de weg naar gemeentelijke schuldhulpverlening te hebben gewezen en aangeboden de gegevens aan de gemeente door te geven.

Als de sociale incasso onvoldoende oplevert of het niet lukt contact te krijgen met de klant/huurder, dan geeft de crediteur de contactgegevens van de inwoner, en ook de hoogte van de achterstand door aan de gemeenten.

Kan de gemeente ervan uitgaan dat de vroegsignalen die zij ontvangt voldoen aan de eisen van sociale incasso, of mag zij de signalen controleren op de kwaliteit ervan?

De gemeente mag de kwaliteit van een signaal controleren en ook of een signaal voldoet aan de eisen van sociale incasso. Uit de huidige praktijk van vroegsignalering blijkt namelijk dat signalen soms onjuist of niet-actueel zijn en dat nog niet iedere crediteur in gelijke mate kan voldoen aan de sociale incasso. Het is onwenselijk dat signalen die niet aan de eisen voldoen worden opgevolgd. Immers, we weten dan niet zeker of het vroegsignaal op dat moment ook een adequate indicatie is dat de eerste levensbehoeften worden bedreigd. Heeft de inwoner echt hulp nodig? Heeft de inwoner bezwaar kunnen maken tegen het doorgeven van gegevens? Signalen die niet aan de eisen van sociale incasso voldoen c.q. als kwalitatief onvoldoende worden beschouwd, hoeven niet te worden opgevolgd. Wel dient de gemeente de crediteur op de hoogte te stellen dat het signaal niet verstrekt had mogen worden.

Wat kan de gemeente doen indien vroegsignalen niet voldoen aan de eisen van 'sociale incasso'?

Signalen die onjuist of niet-actueel zijn of waaraan niet de sociale incassostappen vooraf zijn gegaan, hadden niet vertrekt mogen worden aan de gemeente. De gemeente hoeft deze signalen niet op te volgen. De signalen die niet voldoen dienen teruggestuurd naar de desbetreffende crediteur. Indien een crediteur vroegsignalen stuurt die niet voldoen aan de vereiste kwaliteit, dan is het wel nodig met deze crediteur in gesprek te gaan.

Mag ik bij een ontvangen vroegsignaal het BRP raadplegen of er ook minderjarige kinderen op het adres woonachtig zijn?

Ja, dat is toegestaan. Bij de ontvangst van het vroegsignaal mag de BRP geraadpleegd worden om de identiteit van het huishouden vast te stellen. Gegevens over gas, water, etc. zijn gegevens die betrekking hebben op de identiteit van het gehele huishouden. Hieruit vloeit voort dat je ook mag kijken of er binnen het huishouden minderjarige kinderen zijn.

Mag ik als gemeente kijken of een inwoner al bekend is bij ons voordat we het signaal opvolgen?

Ja. De gemeente ontvangt vroegsignalen, zodat de gemeente een hulpaanbod kan doen voor schuldhulpverlening. Het stemt overeen met het doel om voorafgaand aan het opvolgen van het signaal te controleren of een inwoner al bekend is binnen schuldhulpverlening. Wanneer een inwoner bekend is bij de schuldhulpverlening, kan de gemeente dit terugkoppelen aan de schuldeiser die het vroegsignaal verstrekt heeft.

Hoe moet opvolging gegeven worden aan een vroegsignaal?

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om elk ontvangen signaal op te volgen. Dit betekent dat de gemeente actief contact moet zoeken met de inwoner om een aanbod voor schuldhulpverlening te doen. Het staat de gemeente vrij om de manier te bepalen waarop contact wordt gezocht.

Binnen welke termijn moet de gemeente opvolging geven aan een ontvangen signaal?

De gemeente dient binnen vier weken een aanbod te doen. Bij bedreigende situaties, zoals gedwongen woningontzuiming of beëindiging van de levering van water, is de termijn drie werkdagen. Dit zal in het algemeen echter zelden voorkomen als het gaat om vroegsignalen.

Mag de gemeente het signaal doorgeven aan anderen (zoals wijkteams) om op te volgen?

Alleen wanneer de gemeente dit onderdeel specifiek aan het wijkteam heeft gemandateerd.

Mag aan de schuldeisers teruggekoppeld worden wat er met het signaal is gebeurd?

Wanneer de inwoner het hulpaanbod van de gemeente accepteert, krijgen schuldeisers een terugmelding en worden zij betrokken bij het vervolg. Het hulpaanbod kan bijvoorbeeld een advies zijn, hulp bij het treffen van betalingsregelingen (quick fix) of een schuldhulpverleningstraject zijn. Indien een vroegsignaal niet tot een hulpaanbod leidt ontvangt de schuldeiser geen terugkoppeling. In de huidige praktijk krijgen signaalpartners nog wel een reactie terug. Op basis van artikel 17 van het Besluit, en de toelichting op dit artikel, is dit niet meer toegestaan als de inwoner het hulpaanbod niet heeft geaccepteerd.

Hoe lang mag de gemeente de vroegsignalen bewaren?

De gemeente bewaart de ontvangen vroegsignalen zo lang als noodzakelijk. Uitgaande van de huidige praktijk lijkt maximaal zes maanden tot een jaar redelijk.

Een woningbouwcorporatie betaalt mee aan vroegsignalering. Voor hun vroegsignalen gaan we altijd op huisbezoek. In het Landelijk convenant staat dat signalen van vaste lastenpartners gelijk behandeld moeten worden. Wat betekent dat voor onze huidige afspraak.

Het convenant doet niks af aan bestaande lokale afspraken.

De VNG heeft het landelijk convenant vroegsignalering getekend. Is dat namens ons college?

Nee, de VNG heeft de overeenkomst getekend vanuit de bestuurlijke intentie dat zij samen met de gemeenten achter dit convenant staat. Maar zij kan niet namens gemeenten besluiten dat zij aan dit convenant deel moeten nemen. Het is namelijk niet verplicht. De gemeente kan zelf besluiten om al dan niet deel te nemen aan het convenant.

Is er al informatie beschikbaar hoe je als gemeente vroegsignalering kunt opstarten?

Op www.vroegsignaleringshv.nl staat informatie over het opstarten van vroegsignalering en het landelijk convenant vroegsignalering. Ook zijn er project- en stappenplannen, voorbeeldteksten, werkprotocollen beschikbaar. Daarnaast is er een community Vroegsignalering op <https://www.nvvk.nl/vroegsignalering>. Iedereen kan zich op deze community aanmelden, vragen stellen en eerder gestelde vragen en antwoorden terugvinden.

Gegevensuitwisseling ten behoeve van besluit toegang en plan van aanpak

Wij hebben schuldhulpverlening uitbesteed. Wie mag er nu de bronbevragingen doen en hoe regelen we dit goed?

De gemeente kan zowel de uitvoering van de Wgs als de besluitvorming, in het kader van de Wgs, overlaten aan instellingen die zich bezighouden met schuldhulpverlening. Om de besluitvorming aan deze instellingen over te laten, is het nodig dat het college dit mandateert. In dat geval kan de instelling de bronnen bevragen die nodig zijn voor de uitvoering.

De AVG eist een verwerkersovereenkomst wanneer de gemeente (delen van) schuldhulpverlening – en daarmee de verwerking van persoonsgegevens - uitbesteed. In deze overeenkomst moeten onder meer de aansluit- en gebruikersvoorwaarden zijn vastgesteld over bijvoorbeeld de doelbinding en proportionaliteit van de gegevensuitwisseling, het soort persoonsgegevens, de geheimhoudingsplicht en de beveiliging. Gemeenten kunnen de Standaard Verwerkersovereenkomst gebruiken die door de VNG en de IBD is opgesteld. Deze vindt u [hier](#).

Mag de gemeente altijd voorafgaand aan het besluit over de toegang fraude en recidive gegevens opvragen?

Nee, alleen als de gemeente fraude en/of recidive heeft opgenomen in het beleidsplan, ontstaat er een grondslag voor het opvragen en het verwerken van de gegevens voorafgaand aan het nemen van het besluit (artikel 13 Bgs).

Hoe verhoudt het amendement van Peters en Bruins rondom fraude zich tot toegang tot schuldhulpverlening?

Het amendement van Peters en Bruins heeft betrekking op de wijziging van de Participatiewet. Het amendement heeft geen betrekking op de toegang tot schuldhulpverlening, maar bepaalt dat het verbod voor een gemeentebestuur om in te stemmen met een schuldregeling voortaan alleen nog geldt voor vorderingen waarbij de informatieplicht is geschonden én waarbij sprake is geweest van vastgestelde opzet of grove schuld. Dat maakt het voor gemeentelijke afdelingen, die gaan over uitkeringen, mogelijk om mee te werken aan schuldregelingen, die opgesteld zijn door hun eigen collega's die werken als schuldhulpverleners.

Termijnen

Is de gemeente per 1 januari 2021 verplicht een verordening op te stellen en waarvoor?

Artikel 4a, lid 3 spreekt over een gemeentelijke verordening, waarin moet zijn vastgelegd binnen welke termijn de gemeente de beschikking als bedoeld in lid 1 moet hebben afgegeven. Een dergelijke verordening kent de huidige Wgs niet en is in de nieuwe wet terechtgekomen als gevolg van een amendement van Peters en Van Dijk. Gemeenten moeten vastleggen binnen welke termijn na het eerste gesprek over de hulpvraag wordt besloten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt (de maximale Awb-termijn is 8 weken). Aanleiding voor het amendement is dat beide Kamerleden van mening zijn, dat inwoners zekerheid moeten kunnen hebben over wanneer de gemeente een besluit neemt om de inwoner wel of niet tot schuldhulpverlening toe te laten.

Heeft de VNG een modelverordening beschikbaar?

De VNG heeft een modelverordening en een modelbepaling opgesteld. De modelverordening kan gebruikt worden wanneer de gemeente nog geen verordening heeft. De bepaling kan ondergebracht worden in een bestaande verordening. De verordening is [hier](#) te vinden.

Moet ik de beschikkingstermijn ook vastleggen als mijn gemeente al een algemene verordening heeft waarin beschikkingstermijnen opgenomen zijn?

De gemeente dient in dat geval te toetsen of de beslistermijn voor de wet gemeentelijke schuldhulpverlening binnen de reikwijdte valt.

Hoe kan ik ervoor zorgen dat de verordening voor 1 januari 2021 vastgesteld wordt?

Een verordening moet vastgesteld worden door de gemeenteraad.

Geldt de termijn van het eerste gesprek binnen 4 weken ook al wanneer een inwoner belt met het KCC met een vraag rondom schulden? En hoe zit dit voor een hulpvraag die bij het wijkteam binnenkomt?

Het eerste gesprek waarin de schriftelijke of mondelinge hulpvraag wordt vastgesteld, vindt plaats binnen vier weken nadat een inwoner zich tot het college wendt voor schuldhulpverlening. Het is aan de professional – in samenspraak met de inwoner - om te beoordelen wanneer dit het geval is.

Wanneer de gemeente een vroegsignaal opvolgt in de vorm van een huisbezoek en uit dit huisbezoek al een hulpvraag wordt vastgesteld, dient er dan vanaf dat moment binnen 8 weken een beschikking tot toegang schuldhulpverlening te worden afgegeven?

Ja. De termijn gaat lopen vanaf het moment dat de hulpvraag in een gesprek is vastgesteld. Wanneer de hulpvraag is vastgesteld, dient binnen 8 weken – of zoveel eerder wanneer bij Verordening vastgesteld - een beschikking te worden afgegeven, conform artikel 4a Wgs.

Mag de verordening Wgs voor de beslistermijn SHV later worden vastgesteld dan 1 januari 2021?

Op grond van artikel 139, eerste lid, van de Gemeentewet is de officiële bekendmaking nodig voor de inwerkingtreding van de verordening. De wijziging van de Wgs treedt op 1 januari in werking. Vanaf dan geldt ook dan de verplichting om bij verordening de termijn vast te stellen. Wanneer de bekendmaking of vaststelling op 1 januari niet gaat lukken, kan bij uitzondering terugwerkende kracht aan de Verordening worden verbonden. Hier moet wel prudent mee om worden omgegaan. Er moet een goede reden voor zijn en aan belastende bepalingen kan slechts in uitzonderlijke gevallen terugwerkende kracht worden verleend.

Het is uiteraard wel van belang om in ieder geval vanaf 1 januari de wettelijke maximale beslistermijn van 8 weken (op grond van de Awb) te hanteren in de uitvoering.

Beschikking tot toelating schuldhulpverlening

Moet je ook een beschikking voor schuldhulpverlening afgeven als je alleen informatie & advies geeft?

Nee. Een beschikking dient enkel te worden afgegeven wanneer er een verandering in de rechtspositie plaatsvindt.

In welke situaties dient wel een beschikking tot toelating schuldhulpverlening te worden afgegeven en in welke situaties niet?

De gemeente dient een beschikking af te geven op het moment dat de rechtspositie van de inwoner wijzigt. Dit is het geval wanneer er specifiek voor de inwoner een dienstverlening wordt ingezet (maatwerk). Indien er uitsluitend sprake is van de inzet van algemene dienstverlening, zoals bijvoorbeeld een advies of een algemeen voor iedere inwoner toegankelijke voorziening zoals budgettraining of voorlichting, dan is het niet nodig daarvoor een beschikking af te geven. Dit betekent ook dat indien tijdens het schuldhulpverleningstraject sprake is van een wijziging van de rechtspositie van de inwoner, een nieuwe beschikking moet worden afgegeven.

Is het plan van aanpak net als de beschikking vatbaar voor beroep en bezwaar?

Zowel het besluit over de toegang tot als het plan van aanpak voor schuldhulpverlening valt onder de Awb en zijn daarmee vatbaar voor bezwaar en beroep.

Als het plan van aanpak op hoofdlijnen onderdeel is van de beschikking, moet ik dan steeds opnieuw beschikken als ik het plan van aanpak aanpas of uitbreid?

Het opnemen van het plan van aanpak in de beschikking betekent ook, dat wanneer de wijziging van het plan van aanpak een wijziging van de rechtspositie van de inwoner tot gevolg heeft, er een gewijzigde beschikking dient te worden afgegeven. Hiertegen staat dan wederom bezwaar en beroep open. In het algemeen zal het plan van aanpak op hoofdlijnen ruimte laten voor een nadere uitwerking gedurende het schuldhulpverleningstraject.

Mandateren van besluiten en machtiging bij de uitvoering van feitelijke handelingen

Kan ik de uitvoering van schuldhulpverlening nog steeds uitbesteden?

Een college kan de uitvoering en de besluitvorming in het kader van de Wgs door bijvoorbeeld gespecialiseerde private schuldhulpverleners laten uitvoeren. In artikel 3a is expliciet opgenomen, dat dit is toegestaan. Om besluitvorming aan een andere instelling over te laten, is het nodig dat een College deze taak mandateert. De wijziging Wgs verbetert wel de rechtsbescherming van inwoners die met schuldhulpverlening in aanraking komen. Expliciet is bepaald dat een college verantwoordelijk blijft, bijvoorbeeld voor het behandelen van klachten.

Moet ik mijn dienstverlener mandateren voor de directe ontvangst van vroegsignalen?

De ontvangst van vroegsignalen is het uitvoeren van een feitelijke handeling. Het verrichten van feitelijke handelingen namens het college (deze blijft dus verantwoordelijk) kan worden overgedragen. Dit heet dit machtiging. Hierop zijn de bepalingen van afdeling 10.1.1 Awb van toepassing.

Wij werken al met vroegsignalering. Onze dienstverlener ontvangt deze signalen rechtstreeks. Moet ik voor 1 januari 2021 mijn mandaat voor ontvangst van de signalen opnieuw verstrekken wanneer de opvolging van vroegsignalen een wettelijke taak wordt?

De ontvangst van vroegsignalen vallen onder het verrichten van een feitelijke handeling. Hiervoor is geen mandaat nodig, maar een machtiging. Het is goed te checken of de bestaande machtiging ook na 1 januari 2021 voldoet.

Mandateren van wijkteams – geen rechtspersoon.

Als de werkzaamheden de uitvoering van een feitelijke handeling betreffen- en dus geen besluiten worden genomen - is geen mandaat nodig, maar is een machtiging voldoende. Als het gaat over nemen van een beslissing namens het College, dan is een mandaat nodig. Een mandaat of een machtiging kan uitsluitend worden verstrekt aan een rechtspersoon. Als het wijkteam zelf geen rechtspersoon is, dan dient het mandaat of de machtiging aan de moederorganisatie te worden verstrekt.

Klachtafhandeling

Verschil klachtenafhandeling en de procedure voor bezwaar en beroep op een besluit

Een klacht van een inwoner is iets anders dan het indienen van beroep of bezwaar op een besluit. De gemeentewet schrijft voor dat de burgemeester toeziet op een zorgvuldige behandeling van klachten door het gemeentebestuur (GW art. 170 lid e). In de wijziging van de Wgs per 1 januari wordt gesteld dat het voor de inwoner klip en klaar dient te zijn hoe de procedure voor de afhandeling wanneer het een klacht betreft over de gemandateerde dienst(verlener). Hiervoor is in de Wgs opgenomen dat gemeenten in het beleid dienen op te nemen wat de procedure voor het afhandeling van klachten is, wanneer het een gemandateerde dienst met betrekking tot schulden betreft. Een klacht wordt afgehandeld conform de klachtenprocedure. Beroep of bezwaar op een besluit/beschikking wordt afgehandeld conform de procedure voor beroep en bezwaar. Deze dient altijd kenbaar gemaakt te worden bij bekendmaking van het besluit/beschikking (Awb art. 3.45).

Registratie beschikking bij het BKR

Moet een aanbod voor vroegsignalering ook altijd aan het BKR gemeld worden?

Nee, vroegsignalering is een gerichte actie om in contact te komen met inwoners om hen hulp aan te bieden. Dit is dus de fase voorafgaand aan het stellen van de hulpvraag door de inwoner en het eventuele verzoek tot de daadwerkelijke toegang tot de schuldhulpverlening. Dit valt buiten de beschikking. Pas wanneer een inwoner ingaat op het hulpaanbod door de gemeente of zelf een hulpvraag stelt op het gebied van schuldhulpverlening, dient de gemeente te besluiten over de toegang tot de schuldhulpverlening. Pas als er een positieve beschikking wordt afgegeven, moet worden gemeld aan het CKI.

Is de gemeente verplicht een beschikking tot toegang schuldhulpverlening te registreren bij het BKR?

Schuldregelingen en saneringskredieten worden al geregistreerd bij het BKR. Het convenant tussen NVVK en BKR, dat de registratie regelt, krijgt een juridische basis en de registratie wordt uitgebreid: Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2021 verplicht de beschikking tot toegang schuldhulpverlening (artikel 4a Wgs) te registreren bij het BKR. Hiervoor sluit de gemeente een overeenkomst met het BKR. Op dit moment spreekt de VNG, in samenwerking met de NVVK, met het BKR over hoe deze registratie vanaf 1 januari 2021 moet worden ingevuld.

Gemeenten maken zich onder andere zorgen over de impact van deze registratie voor de inwoner en de bewaartermijn, die voor de registratie van de beschikking wordt gehanteerd. Ook zijn er vragen over de wijze waarop de registratie moet worden uitgevoerd.

Deze aandachtspunten neemt de VNG ook mee in dit overleg. Zodra er duidelijke afspraken zijn gemaakt en bekend is hoe de registratie er uit zal zien, publiceren we dit in deze nieuwsbrief en op de website.

Mag de gemeente de registratie bij het BKR mandateren aan een derde partij?

De gemeente mag de registratie van de beschikking in het CKI mandateren aan een derde partij. Indien deze partij al een zelfstandige aansluiting heeft op het CKI waarmee zij deze meldingen geautomatiseerd kan verwerken, kan van deze koppeling gebruik worden gemaakt. Hierbij dient ervoor te worden gezorgd dat het duidelijk is namens welke gemeente de melding wordt uitgevoerd en dient een verwerkersovereenkomst tussen de gemeente en de verwerker te zijn afgesloten.

Hoe lang wordt een registratie van een beschikking toelating schuldhulpverlening door BKR bewaard?

De bij de registratie betrokken partijen (gemeenten, kredietverstrekkers en BKR) kunnen samen afspraken maken over de duur van de registratie. Omdat het bij de beschikking tot toelating schuldhulpverlening nog niet duidelijk is of uiteindelijk een schuldbemiddeling of schuldregeling noodzakelijk is, lijkt het redelijk hiervoor een kortere termijn af te spreken. Op dit moment is nog niet bekend hoe lang deze termijn exact wordt.